

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 9Csp/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817200975
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hvastová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7817200975.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Agnesou Hvastovou, v právnej veci žalobcu E.. E. R., S.. XX.XX.XXXX, N. M. Z. XXX, XXX XX W., zastúpený JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, so sídlom Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č. 8500009560 zo dňa 26.01.2012, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

II. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo strany žalovaného s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca podanou žalobou dňa 02. 02. 2017 sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 26. 01. 2012 k zmluve o revolvingovom úvere č. 8500009560, (ďalej len „dohody“), uzavretej dňa 26.01.2012 medzi žalobcom a žalovaným.

2. Súčasne s podanou žalobou navrhol nariadenie neodkladného opatrenia (ďalej len „NO“), kde žiadal, aby sa žalovaný zdržal použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.01.2012 k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500009560, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia veci o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Trval na nariadení NO aj vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu, Ministerstva dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava, aby sa zamestnávateľ zdržal vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na základe uvedenej dohody.

3. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp.zn.: 9Csp/28/2017-29 zo dňa 10.02.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie spočívajúce v povinnosti žalovaného zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.01.2012 k zmluve o revolvingovom úvere č. 8500009560, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, do právoplatného skončenia veci o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a povinnosti zamestnávateľa žalobcu Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.01.2012 k zmluve o revolvingovom úvere č. 8500009560 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia veci o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

4. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 26. 01. 2012 žalobca a žalovaný uzavreli spotrebiteľskú zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500009560 na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.500,-

Eur (ďalej len zmluva o úvere) so splatnosťou v 36. mesačných splátkach, každej vo výške 85,15 Eur. Finančné prostriedky na základe zmluvy o úvere poskytol žalovaný vo výške 1.277,05 Eur prevodom na bankový účet uvedený v žiadosti o poskytnutie úveru. Dňa 27. 08. 2013 bol navýšený úver o sumu 993,43 Eur, pričom žalovaný v skutočnosti poskytol peňažné prostriedky vo výške 723,19 Eur a dňa 18. 08. 2015 bol opätovne navýšený úver o sumu 993,43 Eur, pričom žalovaný v skutočnosti poskytol finančné prostriedky vo výške 723,19 Eur, čím došlo zároveň k úprave splátkového kalendára. Žalovaný listom zo dňa 26. 03. 2012 požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012, ktorá žiadosť žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy bola zamestnávateľovi žalobcu doručená dňa 29. 03. 2012. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere je formulárovou predtlačou, kde boli len vpísané údaje týkajúce sa úverového vzťahu, ku ktorému sa malo zabezpečenie vzťahovať a osobné údaje žalobcu, ako dlžníka. Žalovaný predformulovanú zmluvu - dohodu o zrážkach zo mzdy dlžníka používa pri mnohých právnych vzťahoch. Z uvedených skutočností je nesporné, že znenie dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 bolo vopred pripravené žalovaným, bez akejkoľvek možnosti na strane žalobcu ovplyvniť alebo zmeniť jej obsah. Z týchto dôvodov dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere nemožno považovať za individuálne dojednanú, teda ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere číslo 8500009560 bol žalobca v postavení spotrebiteľa nútený podpísať spolu s úverovou zmluvou. V opačnom prípade by úver žalovaný žalobcovi neposkytol. Uzavretie dohody zo zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere nebolo dobrovoľné a bolo podmienkou uzavretia zmluvy o úvere. Tieto skutočnosti potvrdzuje samotná dohoda, keďže podľa bodu V. dohody dlžník nemá oprávnenie túto dohodu pred splatením pohľadávky vypovedať, od nej odstúpiť alebo ju iným spôsobom jednostranne ukončiť. U žalobcu absentovala skutočná vôľa uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere, v dôsledku čoho na strane žalobcu absentovala zhoda jeho vôle s prejavom pri tomto právnom úkone a pre nedostatok vážnosti vôle v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy aj z tohto dôvodu absolútne neplatným právny úkonom. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere neobsahuje najmä výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená touto dohodou, keď v článku I dohody je uvedené, že žalovaný ako veriteľ bude mať voči žalobcovi ako dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne žalobcovi na základe žiadosti o poskytnutie úveru čiastku vo výške 1.500,- Eur s tým, že v prípade riadneho splácania môže byť žalobcovi poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu, teda dohoda len opisuje možné spôsoby vzniku pohľadávky. Špecifikácia pohľadávky v zmysle uvedeného článku dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere tak, že touto sú pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečované dohodou a sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov, je neurčitá a nezrozumiteľná a teda v intenciách ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dohoda neplatná. V zmysle dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere žalobca má kedykoľvek počas splácania strpieť vykonávanie zrážok zo svojej mzdy a to na úhradu pohľadávky žalovaného vyčíslenej ním jednostranne, bez súdnej kontroly, teda i nárokov vzniknutých aj na základe prípadných neprijateľných kauzúl, preto dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, čo spôsobuje jej neplatnosť podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zamestnávateľ žalobcu vykonáva zrážky zo služobného platu žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 01. 2012 k zmluve o úvere mesačne od kalendárneho mesiaca 04/2012 vo výške 85,15 Eur a doposiaľ bola žalobcovi zrazená z platu celkom suma vo výške 4.938,70 Eur, čím na strane žalobcu dochádza k zásahu do jeho majetkovej sféry mimoriadne intenzívnym spôsobom z nezákonných dôvodov vzhľadom na vyššie uvedené, keďže sa realizuje neplatná dohoda o zrážkach zo mzdy. K zrážkam zo mzdy dochádza nepretržite a podľa oznámenia žalovaného zo dňa 13. 01. 2017, adresovaného zamestnávateľovi žalobcu, tento má ešte pokračovať vo výkone zrážok z platu až do výšky 2.128,81 Eur, čo predstavuje 25 mesačných zrážok, čím by sa na strane žalobcu neustále prehlbovala škoda spôsobená týmto nezákonným spôsobom.

5. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodov, že žalobca nepreukázal naliehaný právny záujem na požadovanom určení, pretože v zmysle ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku právne skutočnosti je možné určovať len vtedy, ak to právny predpis vyslovene upravuje. V prípade Dohody o zrážkach zo mzdy sa nejedná o neprijateľnú podmienku, pretože tento spôsob zabezpečenia upravuje

vnútroštátna úprava. Tvrdenia žalobcu odporujú aj novele Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ ide o prípustnosť takejto formy zabezpečenia. Žalovaný trval na tom, že Dohoda bola medzi stranami dojednaná v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka. O tom, že žalovaný vyžadoval uzavretie Dohody o zrážkach zo mzdy, žalobca vedel, pretože tento údaj bol povinnou náležitosťou formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľských úveroch. Napriek tomu žalobca neformuloval pri podpise Zmluvy o RÚ, ani v čase jej plnenia žiadne výhrady až do okamihu podania žaloby. Prostredníctvom Dohody sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka splácať úver. Jedná sa o rovnocenný spôsob splácania dlhu ako napr.: uhrádzanie splátok vkladom v banke, trvalým príkazom, prostredníctvom pošty. Na použitie uvedeného inštitútu sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ani žiadna súdna kontrola. Určenie zabezpečovacej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže uskutočnené každým spôsobom, na základe ktorého sa dá pohľadávka identifikovať. V tomto prípade je identifikáciou pohľadávky právny vzťah. Dohoda sa týka konkrétnej zmluvy a pohľadávky. Exaktné uvedenie výšky pohľadávky nie je ani v zmysle právnej normy, pre určitosť právneho úkonu, potrebné.

6. Súd sa oboznámil s obsahom listinných dôkazov: žiadosťou o poskytnutie revolvingovom úvere/ zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 26.01.2012, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500009560, splátkovým kalendárom, rozhodcovskou zmluvou zo dňa 26.01.2012, oznámením o navýšení úveru zo dňa 18.08.2015, splátkovým kalendárom, žiadosťou o vykonávaní zrážok zo mzdy zo dňa 26.03.2012, doručeného zamestnávateľovi žalobcu 29.03.2012, žiadosťou o pokračovanie v splátkach adresovaného zamestnávateľovi žalobcu zo strany žalovaného, dohodou o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500009560 zo dňa 26.01.2012, informáciou o vykonaných zrážkach zo strany zamestnávateľa žalobcu a žiadosťou žalovaného o pokračovaní v zrážkach doručenej zamestnávateľovi žalobcu 18.01.2017.

7. Žalobca trval na podanej žalobe. Uvedol, že predmetná dohoda je absolútne neplatná z dôvodov, ktoré sú už uvedené v písomnom vyhotovení žaloby. Žalobca podal aj ďalšie žaloby na tunajšom súde o ktorých už bolo rozhodnuté a ktoré konania sú vedené pod sp. zn. 8Csp/28/2017 a 12Csp/28/2017. V týchto veciach už súd rozhodol, avšak rozhodnutia nie sú právoplatné, v dôsledku podaného odvolania zo strany žalovaného. Poukázal na to, že v predmetnej dohode je neurčito vymedzená istina dlhu, je uvedené, že žalovaný poskytol žalobcovi úver 1.500,- Eur, čo nie je pravda, pretože v zmysle čl. VIII zmluvy z tejto sumy bol odpočítaný poplatok za možný odklad troch splátok a zvyšná suma bola žalobcovi poukázaná. Neurčitá je aj výška splátky - mesačnej zrážky. Žalovaný mohol jednostranne zvýšiť jednotlivé zrážky a chýba možnosť na strane žalobcu odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Okrem toho poukázal na to, že ročný úrok pre predmetný revolvingový úver je 70 %. Žalobca uhradil žalovanému celkom 4.938,70 Eur na úhradu predmetného úveru, pričom žalovaný mu poskytol trikrát revolving a to v sumách 1.277,05 Eur, 993,43 Eur a 993,43 Eur. Z týchto údajov vyplýva, že žalobca čerpaný úver preplatil. Napriek tomu si žalovaný ešte nárokoval u zamestnávateľa žalobcu zaplatenie 2.128,81 Eur. Z týchto dôvodov má žalobca naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

8. Súd pojednával v neprítomnosti žalovaného, ktorý súhlasil s rozhodnutím v neprítomnosti a zotrval na svojom písomnom vyjadrení k žalobe.

9. Z pripojenej Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500009560 zo dňa 26.01.2012, podľa bodu 6 uvedenej Zmluvy vyplynulo, že bol schválený revolvingový úver, s úverovým limitom do výšky 1.500,- Eur. Žalobca mal zaplatiť žalovanému uvedený úver v 36. mesačných splátkach vo výške po 85,15 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) bola 65,90 % a ročná úroková sadzba úveru 70 %. Poskytnutá čiastka úveru v čase uzavretia Zmluvy predstavovala výšku 858,31 Eur a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri uvedenom úverovom limite, predstavovala sumu 2.043,60 Eur.

10. Zo Zmluvných dojednaní Zmluvy o RÚ žalovaného, ktoré boli pripojené k Zmluve, z bodu 13.2. vyplynulo, že v prípade omeškania dlžníka so splácaním úveru, akéhokoľvek peňažného záväzku, podľa Zmluvy o RÚ, je veriteľ ďalej oprávnený predložiť platiteľovi mzdy dlžníka Dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy. Z bodu 13.1. vyplynulo, že v prípade, že sa dostane dlžník do omeškania s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti, aj

v súvislosti s inými porušeniami uvedenými v uvedenom bode, je veriteľ oprávnený okamžite zosplatiť úver.

11. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi k Zmluve o RÚ č. 8500009560 zo dňa 26.01.2012 je zrejmé, že schválená výška úveru bola 1.500,- Eur, schválená výška revolvingu 993,43 Eur. Výška mesačnej splátky úveru bola 85,15 Eur, úverový limit bol 1.500,- Eur, celková čiastka ktorú musí dlžník zaplatiť 3.065,40 Eur, ročná úroková sadzba úveru 70,00 % a ročná úroková sadzba revolvingu 68,44 %.

12. Dňa 26.01.2012 bola uzavretá aj formulárová Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500009560 medzi žalobcom a žalovaným. Z bodu I. vyplynulo, že spoločnosť /žalovaný/ bude mať pohľadávku voči dlžníkovi, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne RÚ na sumu 1.500,- Eur. V zmysle Zmluvy/ Dodatku k zmluve má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácaného úveru, bol poskytnutý ďalší úver v rámci revolvingu. V zmysle bodu II. Dohody, súčasťou uvedenej formulárovej Dohody malo byť aj dojednanie v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka na zabezpečenie pohľadávok spoločnosti Dohodou o zrážkach zo mzdy. Na základe Dohody, bolo povinnosťou zamestnávateľa dlžníka vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky vo výške 85,15 Eur a odvádzať ich na bankový účet spoločnosti. Z Dohody ďalej vyplynul súhlas strán, s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, alebo v nižšej výške, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v nasledujúcom mesiaci zvýšená, a to až do doby úhrady pohľadávok v omeškaní.

13. Z pripojeného splátkového kalendára vyplynulo, že výška splátok bola 85,15 Eur a mali byť uhrádzané v období od 16.03.2012 do 16.02.2015 (36 splátok v uvedenej výške).

14. Listom zo dňa 18.08.2015 žalovaný oznámil žalobcovi, že v zmysle čl. 4 Revolving Zmluvných dojednaní uvedenej Zmluvy, bol navýšený úver, avšak výška uvedená nie je, len RPMN po poskytnutí revolvingu je 62,79 %. Súčasťou uvedeného oznámenia bol nový splátkový kalendár, ktorý mal rešpektovať zrážky zo mzdy a v zmysle uvedeného splátkového kalendára, mal zaplatiť žalobca mesačné splátky nie v 36. splátkach, ale v 82. splátkach. Na tomto splátkovom kalendári sa však nenachádza podpis dlžníka a jeho súhlas.

15. Žalovaný požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy listom zo dňa 26.03.2012, (po uplynutí troch mesiacov) z dôvodu, že bola poskytnutá žalobcovi finančná revolvingová pôžička. Žalobca bol ku dňu 26.03.2012 v omeškaní so splátkou v sume 85,15 Eur a k uvedenému dňu mal dlh voči žalovanému vo výške 3.066,03 Eur.

16. Z pripojeného rozpisu vykonaných zrážok zo mzdy, doručeného žalobcovi jeho zamestnávateľom vyplynulo, že zrážky zo mzdy žalobcu sa vykonávali pre viacero úverových zmlúv, celkom 4 a v prípade konkrétnej zmluvy č. 8500009560, bola zrazená žalobcovi zo mzdy od decembra 2011 do decembra 2016 celkovo suma 4.938,70 Eur.

17. Z písomnej odpovede žalovaného zo dňa 13.01.2017 na žiadosť zamestnávateľa žalobcu zo dňa 28.12.2017 vyplýva, že žalovaný zamestnávateľom žalobcu vykonané zrážky zo mzdy eviduje a žiada o pokračovanie vo výkone zrážok zo mzdy žalobcu, nakoľko aktuálny dlh ku dňu 13.01.2017 je vo výške 2.128,81 Eur.

18. Z obsahu Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 26.01.2012 (ďalej len zmluva) uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že ide o právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Zmluva bola uzavretá ako predformulovaná typová zmluva, kde pôvodný veriteľ - žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, žalobca v tomto vzťahu vystupoval ako klient- dlžník, ktorý nekonal v rámci predmetu podnikania. Postavenie žalobcu v zmluvnom vzťahu bolo postavením slabšieho partnera, ktorý nedisponoval potrebnými odbornými znalosťami, niekoľkoročnými skúsenosťami na úverom trhu, čo mohlo viesť k tomu, že žalobca nedokázal odhaliť v zmluve dojednania, ktoré ho výrazne znevýhodňovali a spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu. Z týchto dôvodov súd posudzoval uplatnený nárok v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, Zákona o spotrebiteľskom úvere a Zákona o ochrane spotrebiteľa.

19. V zmysle ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), účinného v čase uzavretia Zmluvy:

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. V zmysle § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka:

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. V zmysle § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka:

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/, k/ Zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

23. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) a b) citovaného zákona:

(1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. V zmysle ustanovenia § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka:

(1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

25. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá má zabezpečovať uspokojenie pohľadávok žalovaného z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor pre postihnutie majetku žalobcu, a to vymáhaním dlžnej sumy, aj tých plnení v jeho prospech, ktoré sa zakladajú na prípadných neprijateľných podmienkach uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Tým reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok upravený v ust. § 551 OZ, sa totiž od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácania veriteľovej pohľadávky. Účinnosť Dohody nastáva okamihom jej predloženia platiteľovi mzdy dlžníka, a na jej základe sa postupne uspokojuje pohľadávka veriteľa vykonávanými zrážkami zo mzdy dlžníka. Zamestnávateľ pravidelne vypláca veriteľovi do úplného zaplatenia jeho pohľadávku formou zrážok zo mzdy, pričom nie je vylúčené, že môže zraziť zo mzdy aj neprípustné plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Výška vymáhanej pohľadávky (vrátane jej príslušenstva) je totiž založená iba na subjektívnej predstave veriteľa, a nie na objektívnom (komplexnom) posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k.6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013 možno Dohodu o zrážkach zo mzdy považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorou súd konštatoval, že: „inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa / neprijateľné zmluvné podmienky/. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe Dohody zrážok zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí súd brať ohľad.

26. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie účinku a hlavnej myšlienky Smernice 93/13/EHS. 13. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, hoci bola uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, obsah ktorého nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ak má byť súdmi akceptovaná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ, formulárovou zmluvou zahrnul bez ďalšieho do prejavu vôle žalobcu automatické uzavretie Dohody o zrážkach zo mzdy, hoci spotrebiteľ nemal záujem o jej uzavretie, musel tak urobiť ak chcel dostať úver. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačive. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobca nemohol ovplyvniť. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobcovi ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

27. Samotná Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov predložená žalovaným nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Z tohto dôvodu je potom potrebné poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi ochranu s ohľadom existencie nebezpečenstva, že na základe zrážok zo mzdy sa umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí byť braný ohľad. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje siahnúť na majetok dlžníka bez toho, aby súdny orgán vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k záveru že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech žalobcu, ako spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keď žalobca v čase vzniku

úverovej zmluvy bol nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy, ako podmienku poskytnutia úveru. Samotná Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

28. Dohoda musí mať určité formálne náležitosti, okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy, musí obsahovať aj označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Účinnosť Dohody nastáva okamihom „uplatnenia si práva veriteľa“, teda jej fyzického predloženia platiteľovi mzdy, preukázaného Dohodou o zrážke zo mzdy. Ďalšou podmienkou je, že sa tak môže stať až potom, čo je pohľadávka zročná a dlžník ju nespláca. Tento zabezpečovací inštitút sa vyznačuje akcesoritou, to znamená vedľajší zabezpečovací vzťah je závislý na existencii hlavného záväzku a tiež subsidiaritou, čo znamená, že veriteľ sa môže dožadovať uspokojenia pohľadávky výkonom dohodnutých zrážok zo mzdy až potom, čo dlžník dobrovoľne neplní svoj záväzok. Zabezpečenie záväzku vopred uzavretou dohodou o zrážkach zo mzdy je neprimeranou požiadavkou obchodnej spoločnosti ako veriteľa, keď viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka.

29. Počas celého konania žalovaný nepreukázal, akú výšku predstavoval dlh v čase, keď požiadal o vykonanie zrážok zo mzdy zamestnávateľa žalobcu. Zo žiadosti o vykonanie zrážok doručenej zamestnávateľovi žalobcu dňa 29.03.2012 vyplynulo len, že ku dňu 26.03.2012 bol žalobca v omeškaní so splátkou 85,15 Eur a dlh k uvedenému dňu predstavoval 3.066,03 Eur. Ako dospel k uvedenému dlhu, nie je zrejmé, pretože schválená výška revolvingu bola podľa Oznámenia veriteľa zo dňa 26. 01.2012 vo výške 993,43 Eur a už ku 26.03.2012 dlh predstavoval sumu 3.066,03 Eur. Z predloženého prehľadu vykonaných zrážok zo mzdy žalobcu vyplynulo, že k decembru 2016 bola žalobcovi na uvedenú úverovú zmluvu zrazená suma 4.938,70 Eur, čo presahuje výrazne aj celkovú sumu, ktorú mal podľa Zmluvy žalobca zaplatiť. Keďže Zmluva nebola uzavretá v súlade s ust. Zákona č. 129/2010 Z.z., čo už bolo konštatované (absencia skladby splátok, absencia prepočtu RPMN, úrok v rozpore s dobrými mravmi), bolo potrebné považovať úver za bezpoplatkový a bezúročný. V takom prípade mala byť pohľadávka výrazne iná - nižšia, ako pohľadávka, ktorá bola v skutočnosti zrazená zo mzdy žalobcu. Dohoda bola uzavretá v rozpore s ust. § 551 OZ, z toho dôvodu je Dohoda neplatná pre rozpor so zákonom, v zmysle ust. § 39 OZ, podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Pokiaľ žalovaný namietol, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, s touto námietkou sa súd nestotožňuje. Zo samotného zákonného ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti zmluvnej podmienky. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej Dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn. 8Cdo/483/2014).

31. Na základe vyššie uvedeného po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobca sa dôvodne domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, preto žalobe vyhovel.

32. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 100 %, z toho dôvodu súd priznal náhradu trov konania v tomto rozsahu, ktorú bude povinný zaplatiť žalovaný právny zástupcoví žalobcu, po rozhodnutí o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. § 355 a § 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach , prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.